

Nr postępowania: ZP/77/008/D/22

(Projekt) UMOWA DOSTAWY Nr/WCH/22

zawarta w dniu 2022 roku.¹

pomiędzy:

Politechniką Gdańską, Wydziałem Chemicznym z siedzibą w 80-233 Gdańsk, ul. G.Narutowicza 11/12

REGON 000001620

NIP 584-020-35-93

reprezentowaną przez:

..... działającego na podstawie upoważnienia
Rektora Politechniki Gdańskiej

zwaną dalej Zamawiającym

a.....
(w przypadku spółek prawa handlowego)

Zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym w,Wydział.....Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS...../posiadającą
REGON:..... i NIP.....,
reprezentowaną przez:

.....
albo (w przypadku przedsiębiorcy wpisanego do CEiDG)

Imię i nazwisko, działającym pod firmą, z
siedzibą w przy ulicy, wpisanym do Centralnej
Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
NIP, REGON

zwanym dalej „**Wykonawcą**”,

który wyłoniony został w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonym w trybie podstawowym - zgodnie z art. 275 ust.1 Ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2019 z późn. zm.) bez przeprowadzenia negocjacji.

§ 1

PRZEDMIOT UMOWY

1.Przedmiotem umowy jest dostawa spektrofotometru UV-VIS dwuwiązkowego.

2. Wykonawca oświadcza, że zrealizuje przedmiot umowy zgodnie z wymaganiami Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ) oraz ofertą Wykonawcy z dnia.....r., będącymi integralną częścią niniejszej Umowy.

3.Wykonawca oświadcza że przedmiot umowy, o którym mowa w §1 ust.1 Umowy, jest zgodny z opisem przedmiotu zamówienia, który stanowi załącznik nr 3 do SWZ.

4.Wykonawca oświadcza ze przedmiot umowy:

a) jest fabrycznie nowy, wolny od wszelkich wad i uszkodzeń, bez wcześniejszej eksploatacji i nie jest przedmiotem praw osób trzecich

b) spełnia wszystkie normy stawiane takim towarom przez prawo polskie, urządzenie zostało dopuszczone do obrotu na terytorium RP, posiada wszystkie wymagane przez przepisy prawa świadectwa, certyfikaty, atesty, deklaracje zgodności itp., w szczególności Certyfikat europejski (CE), oraz spełnia wszelkie wymagane przez przepisy prawa wymogi w zakresie norm bezpieczeństwa, a dokumenty te przedstawi Zamawiającemu na każde żądanie.

¹ Za dzień zawarcia umowy ustala się datę podpisania umowy przez osobę upoważnioną przez Rektora PG

§ 2 WARTOŚĆ UMOWY I WARUNKI PŁATNOŚCI

1. Za prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy i zgodnie ze złożoną ofertą ustala się cenę w kwocie:

brutto:.....PLN

słownie: (.....)PLN

w tym podatek VAT:PLN

2. Cena określona w Umowie obejmuje całkowitą należność, jaką Zamawiający zobowiązany jest zapłacić za przedmiot Umowy.

3. Powyższa cena obejmuje wszystkie elementy cenotwórcze wynikające z zakresu i sposobu realizacji przedmiotu umowy, koszty przewozu, opakowania, załadunku, rozładunku, wniesienia oraz ubezpieczenia na czas przewozu.

4. Rozliczenia między Stronami będą dokonywane w polskich złotych (PLN).

5. Zapłata należności za dostarczony i odebrany przedmiot umowy nastąpi przelewem na konto Wykonawcy wskazane w wykazie podmiotów prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, o którym mowa w art. 96b ustawy o podatku od towarów i usług, w ciągu 21 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury.

6. Podstawą do wystawienia przez Wykonawcę faktury, będzie podpisany przez upoważnionych przedstawicieli stron, protokół zdawczo-odbiorczy dostawy bez zastrzeżeń.

7. Za dzień zapłaty uważać się będzie dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.

8. Faktury należy wystawiać na Politechnikę Gdańską z zaznaczeniem jednostki organizacyjnej:

Wydział Chemiczny,

adres: ul. G. Narutowicza 11/12, 80-233 Gdańsk.

9. Wykonawca zobowiązany jest do umieszczania na fakturze numeru zamówienia publicznego

ZP/77/008/D/22.

10. Zamawiający wyraża zgodę na przesyłanie przez Wykonawcę faktur, duplikatów tych faktur oraz ich korekt w formie elektronicznej, nie wcześniej niż po obustronnym podpisaniu protokołów, o których mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu.

11. Zamawiający zobowiązuje się przyjmować faktury, o których mowa w niniejszym paragrafie w formie papierowej (format A4) w przypadku gdy przeszkody techniczne lub formalne uniemożliwiają przesłanie faktur drogą elektroniczną.

12. Wykonawca oświadcza, że faktury wystawione w formie papierowej nie będą wystawiane w formie elektronicznej i na odwrot.

13. Akceptowalnym formatem faktury elektronicznej jest PDF (Portable Document Format).

14. W przypadku faktury papierowej lub w formacie elektronicznym np. PDF może być ona przesłana przez Wykonawcę drogą mailową na adres: efaktury@pg.edu.pl

15. Przesłanie faktury na adres e-mail, inny niż wskazany w ust. 14 niniejszego paragrafu, nie stanowi w żadnym przypadku doręczenia faktury w formie elektronicznej.

16. W przypadku zmiany adresu e-mail, o którym mowa w ust. 14 niniejszego paragrafu, Zamawiający zobowiązuje się do pisemnego lub mailowego powiadomienia Wykonawcy o nowym adresie e-mail. Zmiana nie wymaga sporządzenia aneksu do umowy.

17. Wykonawca oświadcza, że zapewnia autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność faktur przesyłanych drogą elektroniczną.

18. Wykonawca nie jest zobowiązany do wysyłania ustrukturyzowanej faktury elektronicznej do Zamawiającego za pośrednictwem platformy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2018r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (tj. Dz.U. z 2020r. poz.1666 z późn. zm.)

§ 3

TERMIN REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY

1. Dostawa przedmiotu umowy nastąpi w terminie : do tygodni od daty zawarcia umowy.
2. Dostawa musi nastąpić w dni robocze Zamawiającego w godzinach od 8:00 – 15:00 od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, po telefonicznym zgłoszeniu z co najmniej 48- godzinnym wyprzedzeniem.

§ 4

WARUNKI REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY

1. Wykonawca dostarczy przedmiot umowy własnym staraniem i na własny koszt do siedziby Zamawiającego oraz ubezpieczy towar w transporcie we własnym zakresie i na własne ryzyko, do czasu odebrania bez zastrzeżeń przez Zamawiającego.
2. Przedmiot umowy obejmuje jego rozładunek oraz wniesienie do miejsca wskazanego przez osobę o której mowa ust.13 niniejszego paragrafu.
3. Miejsce dostawy przedmiotu zamówienia: Politechnika Gdańska Wydział Chemiczny, Budynek Chemii C, ul. G.Narutowicza 11/12, 80-233 Gdańsk.
4. Wykonawca oświadcza, że przedmiot umowy zostanie dostarczony w opakowaniu zabezpieczającym przed uszkodzeniem.
5. Dostawa przedmiotu umowy, instalacja, uruchomienie oraz szkolenie pracowników Zamawiającego nastąpi w terminie do 10 tygodni (zgodnie z ofertą) od dnia zawarcia umowy. Jest to maksymalny termin realizacji przedmiotu umowy liczony od dnia zawarcia umowy do dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego, bez uwag.
6. Wykonawca przeprowadzi szkolenie pracowników Zamawiającego w zakresie obsługi urządzenia niezwłocznie po dostawie, instalacji, uruchomieniu przedmiotu umowy, w siedzibie Zamawiającego w dni robocze Zamawiającego i w godzinach jego pracy, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do godz. 15:00.
Szkolenie zapewni umiejętność prawidłowej i bezpiecznej obsługi przedmiotu umowy.
Potwierdzenie przeprowadzenia szkolenia zostanie odnotowane w protokole zdawczo-odbiorczym.
7. Wraz z dostawą przedmiotu umowy Wykonawca dostarczy karty gwarancyjne w języku polskim lub angielskim w wersji papierowej (1 egz.) oraz dokumentację techniczną wraz z rysunkami i instrukcją obsługi w języku polskim lub angielskim w wersji papierowej i elektronicznej.
8. Do dostarczonego urządzenia będącego przedmiotem umowy, Wykonawca załączy stosowne dokumenty potwierdzające dopuszczenie dostarczonego produktu do obrotu na terytorium Polski, Certyfikat CE.
9. W przypadku naprawy lub wymiany gwarancyjnej sprzętu Wykonawca zobowiązany jest do uaktualnienia treści naklejki odnośnie daty gwarancji.
10. W przypadku powierzenia realizacji umowy podwykonawcom, Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność wobec Zamawiającego za ich działania i zaniechania.
11. Odbioru przedmiotu dostawy pod względem zgodności z ofertą dokonają upoważnieni przez Zamawiającego pracownicy, spisując z Wykonawcą protokół zdawczo-odbiorczy. W przypadku uwag dotyczących realizacji przedmiotu umowy lub stwierdzonych wad przedmiotu umowy, strony ustalą sposób oraz termin usunięcia nieprawidłowości.
12. Nazwa, parametry techniczne oraz cena przedmiotu umowy dostarczonego do Zamawiającego muszą być zgodne z ofertą Wykonawcy. W przypadku dostarczenia towaru wadliwego lub niespełniającego warunków umowy oraz warunków określonych w swz , Zamawiający nie dokona jego odbioru.

13. Strony wyznaczają osoby upoważnione do reprezentowania strony w sprawach związanych z wykonaniem umowy:

Ze strony Zamawiającego :

Pan/Pani:....., tel....., e-mail:

Ze strony Wykonawcy:

Pan/Pani:....., tel....., e-mail:

14. O każdej zmianie wyznaczonych osób Zamawiający i Wykonawca niezwłocznie powiadomią się wzajemnie drogą pisemną lub mailową. Szkody powstałe w wyniku niedopełnienia tego obowiązku obciążają stronę zobowiązaną.

15. Powyższe dane osobowe udostępniane są przez strony sobie wzajemnie, w celu realizacji umowy na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b), c) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Strony stają się administratorami swoich danych osobowych wzajemnie sobie udostępnionych.

§ 5 GWARANCJA

1. Wykonawca udziela pisemnej gwarancji na dostarczony przedmiot umowy w wymiarze: 24 miesięcy, liczonej od daty podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego bez zastrzeżeń.
2. Bieg terminu gwarancji oraz rękojmi rozpoczyna się w dniu następnym po dniu podpisania protokołu zdawczo- odbiorczego bez zastrzeżeń.
3. Odpowiedzialność z tytułu gwarancji obejmuje wady lub usterki lub wady powstałe z przyczyn tkwiących w sprzęcie , jak i wszelkie inne usterki lub wady powstałe z przyczyn, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność.
4. W ramach udzielonej gwarancji Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzania bezpłatnych przeglądów gwarancyjnych w całym okresie gwarancyjnym zgodnie z wymaganiami producenta dotyczącymi przeglądów urządzeń.
5. Wykonawca zobowiązuje się zapewnić każdorazowo oryginalne, fabrycznie nowe części i materiały eksploatacyjne. Koszty nowych części i materiałów eksploatacyjnych związanych z bieżącym użytkowaniem urządzenia ponosi Wykonawca.
6. Obowiązki Wykonawcy w ramach udzielonej gwarancji polegają albo na wymianie przedmiotu umowy na nowy wolny od wad, albo na jego naprawie, albo na zwrocie zapłaconej ceny.
7. Potrzeby napraw lub wymiany w okresie gwarancyjnym będą zgłaszane Wykonawcy przez osoby upoważnione przez Zamawiającego, wskazane w §4 ust., drogą elektroniczną, na adres e-mail wskazany w ofercie Wykonawcy:
8. Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego potwierdzenia drogą elektroniczną otrzymania od Zamawiającego zgłoszenia potrzeby dokonania naprawy gwarancyjnej lub wymiany (zgłoszonej reklamacji).
Jeżeli Wykonawca nie potwierdzi otrzymania takiego zgłoszenia, Zamawiający będzie domniemywał, że dotarło ono do Wykonawcy, chyba, że udowodni on, że z przyczyn technicznych było to niemożliwe.
9. W zgłoszeniu reklamacyjnym Zamawiający zobowiązany jest wskazać oczekiwany przez niego sposób doprowadzenia do zgodności z umową wadliwego przedmiotu umowy (wymiana albo naprawa).
10. W razie żądania przez Zamawiającego naprawy Wykonawca (lub wskazany w ofercie punkt serwisowy) uprawniony będzie do oceny możliwości dokonania naprawy na miejscu czy też konieczności dokonania naprawy w punkcie serwisowym albo zasadności wymiany wadliwego przedmiotu umowy na nowy wolny od wad.

11. Przedstawiciel Wykonawcy lub wskazanego w ofercie punktu serwisowego ocenia w siedzibie Zamawiającego możliwość dokonania naprawy na miejscu czy też konieczność dokonania naprawy w punkcie serwisowym lub siedzibie Wykonawcy.
12. Koszty transportu i ubezpieczenia oraz ryzyko utraty lub zniszczenia przedmiotu umowy w związku z dokonywaniem naprawy gwarancyjnej lub wymiany ponosi Wykonawca.

13. W ramach udzielonej gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do:

- 1) przystąpienia do realizacji obowiązków gwarancyjnych w czasie nie dłuższym niż 48 godzin, liczonych od dnia i godziny zgłoszenia potrzeby naprawy gwarancyjnej przez Zamawiającego;
- 2) wymiany wadliwego przedmiotu umowy na wolny od wad lub usunięcia wady w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla Zamawiającego;
- 3) usunięcia awarii w czasie nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych od daty i godziny przystąpienia do usuwania usterki. Transport urządzenia „do” i „z” naprawy gwarancyjnej oraz ubezpieczenie w tym okresie nastąpi na koszt i ryzyko Wykonawcy;
- 4) jeżeli termin wykonania naprawy określony w pkt 3) niniejszego paragrafu nie może być dotrzymany z przyczyn niezależnych od Wykonawcy (uzasadnienie przedstawione przez Wykonawcę na piśmie) czas naprawy gwarancyjnej może się wydłużyć, za zgodą Zamawiającego, do terminu wnioskowanego przez Wykonawcę, niezbędnego do dokonania naprawy.
- 5) w przypadku niedopełnienia obowiązków gwarancyjnych w wymaganym terminie, Zamawiający może powierzyć naprawę osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy; koszty zastępczego usunięcia awarii, poniesione przez Zamawiającego obciążają Wykonawcę; wykonanie zastępcze nie powoduje utraty praw gwarancji i rękojmi po stronie Zamawiającego;

14. Gwarancja zostanie automatycznie przedłużona o okres dokonanej naprawy gwarancyjnej.
15. Zniszczenie lub zgubienie karty gwarancyjnej nie spowoduje utraty gwarancji w przypadku, gdy Zamawiający udokumentuje w inny sposób istnienie zobowiązania Wykonawcy z tytułu gwarancji (faktura zakupu, protokół odbioru).
16. Zamawiającemu przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi niezależnie od uprawnień z tytułu gwarancji.
17. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi nie podlega żadnym ograniczeniom lub wyłączeniom.

§ 6 KARY UMOWNE

1. Wykonawca zobowiązuje się zapłacić Zamawiającemu kary umowne za:

- a) zwłokę w zrealizowaniu dostawy przedmiotu umowy, w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki, począwszy od pierwszego dnia po upływie terminu realizacji przedmiotu umowy określonego w § 3 ust.1 niniejszej umowy do dnia realizacji włącznie.
- b) za nieterminowe przystąpienie do obowiązków gwarancyjnych, o którym mowa w § 5 ust.13 pkt 1) niniejszej umowy, w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki licząc od upływu terminu, za każde zdarzenie.
- c) za zwłokę w usunięciu awarii, o której mowa w § 5 ust.13 pkt 3) niniejszej umowy, w wysokości 300 zł za każdy dzień zwłoki z zastrzeżeniem postanowień w § 5 ust.13 pkt 4) niniejszej umowy, za każde naruszenie co do którego nastąpiła zwłoka.

2. Za odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze stron, z zastrzeżeniem art.456 ustawy Pzp, strona po której leżą przyczyny odstąpienia zapłaci drugiej stronie karę umowną w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 2 ust. 1 niniejszej umowy.

3. Dochodzenie kar umownych za opóźnienie nie wyklucza dochodzenia kar umownych za odstąpienie od umowy.

4. W razie opóźnienia w zrealizowaniu przedmiotu umowy z powodu pandemii wirusa SARS-COV-2 kary umowne nie będą naliczone. Wykonawca obowiązany będzie uprawdopodobnić tą okoliczność.

5. Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub nie dojście do skutku dostawy jeżeli jest to wywołane "siłą wyższą", tj. zdarzenia nadzwyczajnego, którego zaistnienie leży poza kontrolą i zasięgiem stron umowy.

6. W przypadku powstania szkody przewyższającej wysokość kar umownych, strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego.

7. Łączna wysokość kar umownych nie może przekroczyć 20% ceny brutto określonej w **§ 2 ust. 1 niniejszej umowy**.

8. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie naliczonej kary umownej z przysługującej mu ceny bez uprzedniego wezwania.

9. Kary umowne będą płatne w terminie 14 dni od daty wystawienia noty obciążeniowej.

§7 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty.

2. Strony dopuszczają możliwość zmiany postanowień umowy w następujących sytuacjach:

a) zmiany stawki podatku VAT – wynagrodzenie Wykonawcy może ulec zmianie w przypadku obniżenia lub podwyższenia stawki podatku VAT na skutek zmiany obowiązujących przepisów. Płatność będzie się odbywać z uwzględnieniem stawki VAT obowiązującej w dniu wystawienia faktury;

b) zmiany terminu - terminy realizacji przedmiotu umowy ustalone w umowie mogą ulec zmianie w przypadku wystąpienia siły wyższej, której zaistnienie leży poza zasięgiem i kontrolą Stron (np. klęski żywiołowe, huragan, powódź, katastrofy transportowe, pożar, eksplozje, wojna, strajk i inne nadzwyczajne wydarzenia), jako zdarzenia zewnętrznego, niemożliwego do przewidzenia i do zapobieżenia, uniemożliwiającego realizację dostawy w terminie określonym w umowie. W okoliczności wyżej wymienionej Strony ustalają nowy termin umowny, z tym że wielkość zmiany musi być powiązana z przyczyną jaka ją spowodowała.

c) zmiany w zakresie przedmiotu i terminu zamówienia - w przypadku, gdy do ustalonego w niniejszej umowie terminu dostawy oferowany urządzenie nie będzie dostępne na rynku lub zaprzestano jego produkcji, Wykonawca może zaproponować nowocześniejsze zamienniki o takich samych lub lepszych parametrach technicznych lub o wyższej funkcjonalności, w cenie nie większej niż w ofercie.

Na Wykonawcy spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania Zamawiającego o konieczności dokonania zamiany towaru oraz dostarczenie pisemnego potwierdzenia dystrybutora lub producenta sprzętu o braku na rynku zamienianego sprzętu .

Taka zamiana nastąpi po uprzedniej, pisemnej akceptacji ze strony Zamawiającego.

d) zmiany osób reprezentujących strony umowy - w przypadku zmian osób uprawnionych do reprezentowania Zamawiającego lub Wykonawcy, Strony niezwłocznie powiadomią siebie nawzajem i dokonają stosownych zmian w umowie.

3. W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy obowiązują przepisy Kodeksu Cywilnego, jeżeli przepisy ustawy Pzp nie stanowią inaczej, oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności art. 15r -15r¹ ustawy z dnia 02.03.2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020r. poz. 374 z późn. zm.).

4. Wykonawca nie może dokonać cesji wierzytelności ani przenieść praw i obowiązków, wynikających z niniejszej umowy na osoby trzecie bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.

5. Wykonawca przejmuje na siebie odpowiedzialność z tytułu wszelkich roszczeń, z jakimi osoby trzecie

wystąpią przeciwko Zamawiającemu w związku z korzystaniem przez niego z praw należących do osób trzecich, a w szczególności z praw autorskich, patentów, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, wzorów przemysłowych lub znaków towarowych, jeżeli używanie przedmiotu umowy wymaga korzystania z tych praw.

6. Wszelkie zmiany i uzupełnienia w treści umowy wymagają formy pisemnej.

7. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania o wszelkich zmianach statusu prawnego swojej firmy, a także o wszczęciu postępowania upadłościowego, układowego i likwidacyjnego.

8. Oferta Wykonawcy oraz SWZ są integralną częścią umowy.

9. Strony wiążą inne warunki i postanowienia zawarte w ofercie z dnia2022 r. oraz w Specyfikacji Warunków Zamówienia dla przedmiotowego zamówienia.

10. Załączniki do niniejszej umowy stanowią jej integralną część.

11. Przez dni robocze Zamawiającego strony rozumieją dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem sobót oraz dni ustawowo wolnych od pracy.

12. Ewentualne spory, mogące powstać w trakcie realizacji i w związku z niniejszą umową, rozstrzygać będzie sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego wg prawa polskiego.

13. Umowę sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach po 1 dla Wykonawcy i Zamawiającego.

14. Umowę zawarto z zachowaniem elektronicznej formy czynności prawnej i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym².

Załączniki do umowy:

1. Specyfikacja warunków zamówienia z dnia.....
2. Oferta Wykonawcy z dnia
3. Protokół zdawczo-odbiorczy

WYKONAWCA

ZAMAWIAJĄCY

² Niepotrzebne skreślić